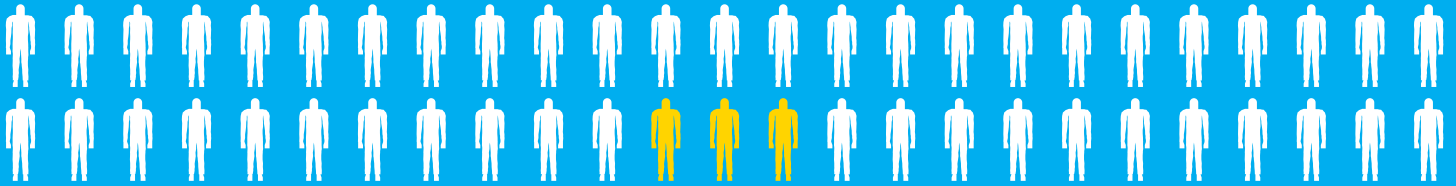
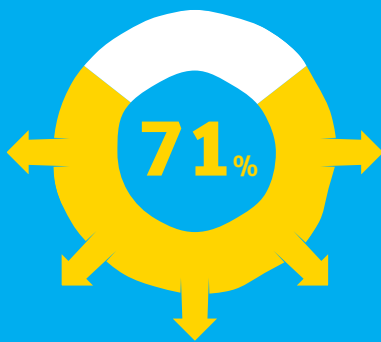
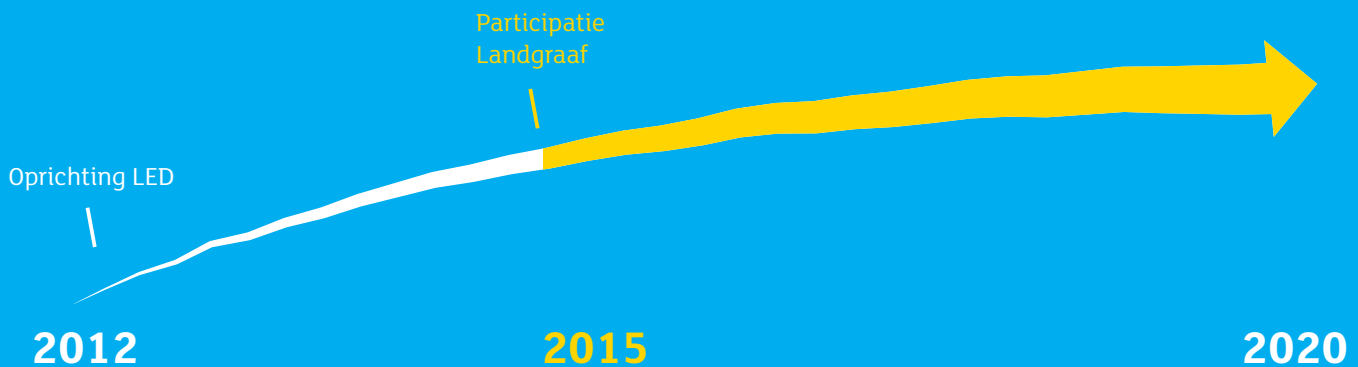

factsheet: **Landgraaf**

Landgraaf: **37.450 inw.**

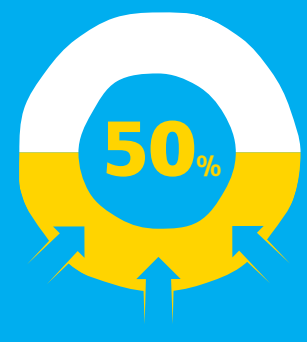
Zuid-Limburg: **604.154 inw.**

beroepsbevolking
werkend buiten eigen gemeente

alledaagse voorzieningen gedragen
door inwoners die elders werken

banen ingevuld door werknemers
van buiten eigen gemeente

300 Internationals met ieder een inkomen
van meer dan 40.000 euro per jaar

Wisselwerking:

Landgraaf → Zuid-Limburg

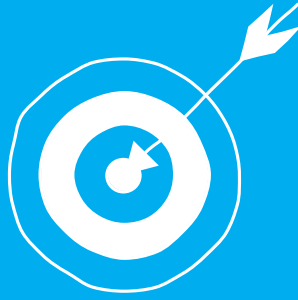
- Economisch profiel
- Toerisme & recreatie
- Woon- & leefklimaat

Zuid-Limburg → Landgraaf

- Werkgelegenheid
- Economische ontwikkeling

Beleidsprioriteiten Landgraaf:

- **Leefbaarheid**
- **Breed aanbod centrum**
- **Nieuwe energie**

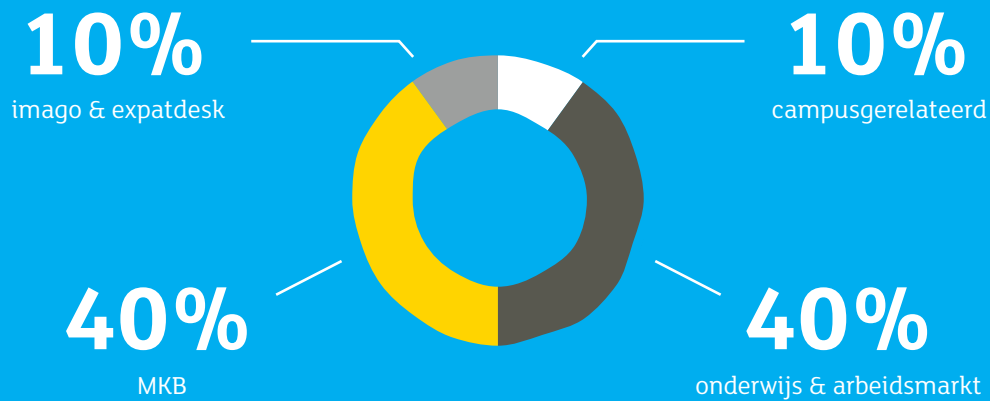
Aansluitende beleidsprioriteiten LED:

- **Versterking leisuresector**
- **MKB stimulering**
- **Imagoversterking Zuid-Limburg**
- **Grensoverschrijdende samenwerking**

LED projecten gestart sinds medio 2013:

Directe impact LED projecten:

Beschikbaar budget voor elk project:

60.000

Landgraaf Toelichting op factsheet

Urgentie

Zuid-Limburg staat op een kruispunt. Laten we de demografische krimp gebeuren met al zijn negatieve effecten op de regionale en lokale economie, wonen, onderwijs en zorg? Of grijpen we nu in door inzet op de economische krachtsectoren met al zijn potentiële effecten voor de economie en de welvaart van Zuid-Limburg in zijn geheel?

De Brainportagenda geeft de richting aan. De afgelopen drie jaar zijn forse inspanningen geleverd. Met zowel diepte-investeringen in de campussen als met breedte-investeringen in het MKB, onderwijs door gemeenten, onderwijs- en kennisinstellingen en bedrijfsleven. Die samenwerking binnen

LED werkt. Kijk voor de resultaten van de eerste tweeënhalf jaar in de evaluatie, de Midterm review 'Samen werkt!'. Maar we zijn er nog niet. Succesvolle ervaringen (Zuidoost-Brabant) leren dat het een proces is van lange adem, samenwerking en volhouden!

Gemeente Landgraaf

Zuid-Limburg heeft 604.154 inwoners. De gemeente Landgraaf heeft 37.450 inwoners. De inbreng vanuit de gemeente Landgraaf is belangrijk voor het slagen van het in gang gezette beleid. Omgekeerd is de lokale welvaart van Landgraaf ook sterk afhankelijk van economische ontwikkelingen in Zuid-Limburg en de euregionale omgeving. Circa 70% van de lokale voorzieningen in Landgraaf is afhankelijk van inwoners van Landgraaf die elders werken. Landgraaf kent een inkomende pendel van circa 5.610 personen. Ongeveer 50% van de banen in Landgraaf wordt ingevuld door mensen van buiten.

Bedrijfsleven Landgraaf

	Banen	Vestigingen	% werk
Totaal	11.010	2.050	100
<i>waarvan economische kernsectoren:</i>			
Logistiek	90	22	1
Industrie high tech, chemie	1.290	78	12
Life sciences	20	6	0
Smart services	290	143	3
Toerisme en recreatie	930	n.b.	8

Bedrijventerreinen

De gemeente Landgraaf heeft 123 hectare bedrijventerrein; hier zijn ruim 2800 mensen werkzaam.

Bedrijven aansluitend bij LED agenda

Sofine Foods, Dupont Filaments-Europe, Xella Cellenbeton, Mayfran International, Iso-Techniek Boomen, Eijfferts Int. Transport Service, Vriesveem De Berg, Enexis

Veel inwoners verdienen elders hun geld

29%

van de werkzame beroepsbevolking in Landgraaf werkt in de eigen woongemeente.

71%

van de werkzame beroepsbevolking in Landgraaf werkt buiten de eigen woongemeente.

58%

van die pendelaars werkt in Heerlen, Maastricht of Sittard-Geleen.

70%

van de alledaagse voorzieningen in de gemeente (winkels voor alledaagse inkopen, restaurants, cafés, sportclubs, huisartsen) wordt gedragen door mensen die in Landgraaf wonen, maar elders werken.

± 50%

van de banen in Landgraaf worden ingevuld door werknemers van buiten.

Landgraaf is zeer aantrekkelijk voor internationals: in Landgraaf wonen **300** internationals met ieder een inkomen van meer dan € 40.000,-/jaar.

Economische ambitie Landgraaf

In 2025 heeft Landgraaf goed ingespeeld op de demografische transitie. Het is dan een gemeente met een goed bereikbaar centrum met een breed aanbod aan commerciële activiteiten, met winkelcentra en sociale en culturele activiteiten in wijken en/of buurten, en uitstekend verbonden met de recreatieve (top)attracties. Een gemeente, die voor minimaal 50% aangesloten is op nieuwe energie.

Directe impact LED projecten voor Landgraaf

De gemeente Landgraaf neemt vanaf begin 2015 deel aan LED. Landgraaf heeft een belangrijke rol waar het gaat om de realisering van de doelstellingen op het gebied van toerisme en recreatie, maar ook op die van duurzaamheid.

Tot en met 2014 zijn op die thema's door LED ondersteund:

Projecten gericht op versterking van de leisuresector (toerisme):

- Invoering weblink ten behoeve van cultuur en leisure (cultuurwidget)
- Super Gastvrij (groei van circa 150 toeristische ondernemers naar 400 ondernemers in Zuid-Limburg)
- Voorbeeldprojecten voor de ontwikkeling van duurzame hotelaccommodaties (Zuyd Hogeschool, stichting Heuvelland Hotels)
- Masterplan Nature Wonderworld
- Onderzoek naar het symboliseren van de sterke positie van Zuid-Limburg in Europees perspectief (historisch, ligging, landschap cultureel enz. "Bron van Europa")

Projecten gericht op MKB stimulering in brede zin:

- MKB Versnellingstafels (LWV, LIOF, K.v.K)

Projecten gericht op imagoversterking Zuid-Limburg:

- Branding Zuid-Limburg

Projecten gericht op nieuwe energie/ duurzaamheid:

- Weelec; ontwikkeling nieuwe bedrijvigheid in duurzaamheid
- Ontwikkeling NEBER instituut (Zuyd)
- TIORC, Zuyd-Hogeschool, state-of-the-art, voorbeeldproject voor duurzame woningbouw

Directe impact LED projecten voor alle Zuid-Limburgse gemeenten

De afgelopen jaren hebben wij 40% van de middelen ingezet voor het brede MKB en 40% voor opleiding en scholing (van basisonderwijs tot universiteit). Ruim 50 projecten richten zich op jongeren, werkenden en ondernemers uit alle gemeenten van Zuid-Limburg. De circa € 2,5 miljoen LED-geld genereert dat andere partijen zo'n € 12,5 miljoen investeren in de projectontwikkeling. De uiteindelijke spin-off van dit aanjaaggeld loopt in de honderden miljoenen. De projecten en activiteiten hebben een bereik van tientallen instellingen, duizenden werknemers, 500 tot 600 MKB-bedrijven en ruim 10.000 leerlingen in Zuid-Limburg. Voorbeelden daarvan zijn:

→ **Onderwijsarbeidsmarkt**

- Versterking van het techniekonderwijs op de basisscholen (aansluiting Movare in het project Stem II)
- Doorlopende leerlijnen vmbo-mbo (Vakmanschapsroute/technologieroute)
- Hoogwaardig specifiek middelbaar- en hoger beroepsonderwijs (Centra voor Innovatief Vakmanschap landelijke voorbeeldfunctie) op gebied van logistiek, zorg en technologie (EIZT) en chemie & materialen (CHILL) en nieuwe energie/duurzaamheid (NEBER)
- Ontwikkeling Aerospace Maintenance Center
- Ontwikkeling mbo opleidingen techniek, logistiek in relatie tot VDL Nedcar en de Medische technologiesector
- De ontwikkeling van duale leerwegen in het universitair onderwijs (Knowledge engineering@Work)
- Ontwikkeling van Bachelor en Master Science-opleidingen van de UM
- Ondersteuning van projecten gericht op behoud van getalenteerde hbo'ers en academici voor Zuid-Limburg (Limburg Magnet)
- Het aantrekken van toptalent d.m.v. hiertoe ingerichte euregionale banenportal (EPIC)
- Bevordering van de intersectorale arbeidsmobiliteit tussen bedrijven in de logistiek, medische technologie, VDL Nedcar, zorg en callcentra
- Beurzenprogramma voor studenten aan de RWTH. (Initiatief van SVOPL "het Talent Centraal")

→ **MKB**

- Versnellingstafels MKB
- Kenniswijzer regionaal MKB
- Ondernemerschapsprogramma's MKB, begeleiding van idee naar business in de zorg en technologie (MKB roadmaps),
- Coachingsprogramma's jonge start-up bedrijven door ervaren ondernemers (dare2care, ROLT)
- Investeerders in nieuwe bedrijven (Business Angels Network en ROLT)
- Acquisitie nieuwe bedrijven Aerospace Maintenance
- Versterking imago en acquisitie logistiek Zuid-Limburg
- 4Ehealth; ontwikkeling telezorgnetwerk
- Ontwikkeling nieuwe slimme textiel voor de zorg (Txsense; sensoren in stoffen)
- Weelec; ontwikkeling nieuwe bedrijvigheid in duurzaamheid
- Idee zoekt Ondernemer; marktintroductie producten duurzaamheid
- Ontwikkeling van een webapplicatie voor Cultuur en Toerisme om het verblijfstoerisme te versterken (langer verblijf in de regio)
- Voorbeeldprojecten voor duurzame en energiearme toepassingen in hotelaccommodaties met behoud van authenticiteit
- Samenwerkingsprogramma met >100 leisu-reondernemers in aanbod van op maat samengestelde arrangementen (Super Gastvrij)
- Onderzoek naar het symboliseren van de sterke positie van Zuid-Limburg in Europees perspectief (historisch, ligging, landschap cultureel enz. "Bron van Europa")

→ **Vestigingsklimaat**

- Holland Expat center South
- OV verbinding Sittard-Brightlands Chemelot Campus-Beek/Elsloo
- Onderzoek naar woonwensen en ontwikkeling van kansenkaart t.b.v. kenniswerkers in Zuid-Limburg

→ **Campusgerelateerd**

- Ontwikkeling Inscite onderzoeksinstituut
- Ontwikkeling proeftuin voor nieuwe materialen
- Ontwikkeling centrum voor 3D printing

Projecten indienen

LED is opgericht in 2012 en heeft tot nu toe ruim 50 projecten op de brede Brainport-agenda losgetrokken. LED wil in de periode 2015-2020 meer programmatisch werken. De beleidsprioriteiten zijn:

- 1 Versterking clustervorming MKB-campussen**
- 2 Versterking innovatiekracht MKB**
- 3 Bevordering ketendichtheid tussen bedrijven/businesscase VDL Nedcar**
- 4 Versnellen projecten en verbetering kwaliteit opleidingsprogramma's**
- 5 Verhoging arbeidsparticipatie en intersectorale mobiliteit**
- 6 Bevorderen van een goed woon- en leefklimaat**
- 7 Imago en trots op de (Eu)regio**

Gemeenten, het bedrijfsleven en kennis- en onderwijsinstellingen kunnen projecten indienen, waaraan LED tot een maximum van € 60.000 kan bijdragen.

Voor Landgraaf zoeken wij nadrukkelijk naar projecten gericht op:

- *de versterking van de innovatiekracht MKB in de leisuresector en de sector nieuwe energie,*
- *verhoging arbeidsparticipatie en intersectorale mobiliteit,*
- *het bevorderen van een goed woon- en leefklimaat.*

Daarnaast is LED een van de initiatiefnemers van de Versnellingstafels (zie delimburgseversnellings tafels.nl) waar ondernemers elkaar helpen om concrete business-proposities te ontwikkelen.